

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
CLUJ, Calea Regele Ferdinand 66.
Telefon: 61.

MINDEN ESTE MEGJELENŐ
FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Cluj, 1934. III. évfolyam
208. szám
Szeptember 12.

Szerda

Marshal doktor

valószínűleg ügyes orvos is. De még ügyesebb futballista. És ez a szerencséje. Igen. Mert ha csak mint ügyes orvos akarna megélni, esetleg talán menne valahogy a sora, de az is lehet, hogy felkopna az álla. Mint ahogy bizony rengeteg orvos nem tudja ma Londonban, hogy mire fekszik és hogy mire kel. De nemcsak Londonban, e kerek világon mindenütt ugy van: a diplomás emberek ugyanolyan fekete nyomorral bírnak, mint az iparosok, vagy a falusi gazdálkodók. Kinek kell ma tudomány? Kinek kell ma művészet? Kinek kell ma egyáltalán magasabbrendűség? A világ arculata rideg és kemény. A nyers erő az egyetlen eszköz, amellyel még boldogulni lehet. A modern gladiátorok kora ez. Akik nem a fejükkal, hanem az öklükkel és a lábukkal teremtenek maguknak boldog, biztos egzisztenciát. Ma szinte fölösleges luxus a fej. Észre, agyvelőre nincs szükség. Kevés hasznát veszi a legtöbb ember. A brutális erő, a nyers erőszak, az igen. A valami.

Ezért szerencsés ember Marshal dr., a londoni orvos, aki a lábaival olyan biztos egzisztenciát tudott magának teremteni, amilyet a fejével soha nem tudott volna. Ez a jeles orvos futballista. Ezen a diszes pályán valószínűleg művészi tökélyre vihette, mert igen-igen megbecsülik a lábbeli készségét. Tegnapig még a Glasgow Rangers bíres skót futballcsapat disze volt. De mátlól kezdve már a londoni Arsenal-t boldogítja. A szó kimondott értelmében boldogítja. Mert ellenkező esetben mi a csudának fizettek volna érte a skótoknak kemény hét és félmillió lejnek megfelelő 14.000 fonsterlinget. De ez még semmi: a tetejébe egy komplett orvosi rendelővel, tehát a legértékesebb műszerekkel: Röntgen-szerkezettel és más hasonló masinákkal is megajándékozták. Konkrét uriembernek hisszük ezt a Marshal doktort s ezért nyugodt lélekkel merjük feltenni neki ezt a kérdést: vajjon, mint orvos, el tudta-e volna érni mindezeket? Ugyan ki a csuda adott volna érte akárcsak ugyanannyi banit, a rendelőről nem is beszélve? Bizony, mint uriember, őszintén megvallaná, hogy senki a kerek világon. Ugy van. Senki. Mert a tudománynak ma nincsen becsülete. Némely országban egyenesen fölösleges luxusnak is tartják. Hiszen például az agyonboldogított Németországból egész sereg világhírű nagy tudóst üldöztek ki, mert — amint azt Hitler vezér hirdette — ma nem tudósokra, hanem az erő és elszántság embereire van szükség. (b. j.)

Szovjetországot egyhangulag felvették a Népszövetségbe

(GENF.) A Népszövetség tegnap tartotta második rendes közgyűlését Sandler svéd kiküldött elnöklésével. A közgyűlés megnyitása után Eckhardt Tibor magyar delegátus benyújtotta a kisebbségi kérdés rendezéséről szóló javaslatát. A magyar beadványt a közgyűlés elfogadta és úgy határozott, hogy a legrövidebb időn belül kinyomatja és a delegátusok között szétossza.

A népszövetségi tanács tegnap este zárt ülést tartott, amelyen foglalkozott Szovjet-Oroszországnak a Népszövetségbe való felvételéről. Kétórás tanácskozás után a tanács elvben hoz zájártul Szovjet-Oroszország felvételéhez s így a szovjet állandó tanácstagsága bizonyosra vehető. Argentína

és Portugália delegátusai tartózkodtak a szavazástól, ezzel szemben Beck lengyel külügyminiszter a felvétel mellett szavazott, miután biztosították, hogy a Szovjet felvétele nem vonja maga után a Népszövetség reformját.

A NÉMETEK ÉS A KELETI PAKTUM

(BERLIN.) A német birodalmi kormány most küldötte szét az érdekeltektől kormányokhoz a Keleti paktum kérdésében elfoglalt álláspontját. A német kormány közölte, hogy a Keleti paktumtervezetthez nem áll módjában csatlakozni, mivel annak, szerinte semmi gyakorlati jelentősége nincs. Németország egyébként úgy határo-

zott, hogy semmiféle nemzetközi csoportosulásban nem vesz részt, amíg fegyverkezési egyenjogúságát kétségbe vonják.

TITULESCU GENFBEN

(GENF.) Titulescu külügyminiszter Evianból Genfbe érkezett, tegnap már részt vett a Népszövetség második közgyűlésén. A tegnap esti titkos tanácsülésen pedig a szavazatszedő bizottság tagjaként működött a külügyminiszter.

Ebédre Barthou látta vendégül, aki a délután folyamán Sir Simon, Beck és Rusdy bey delegátusokkal folytatott megbeszélést.

MAGYARORSZÁG PÉNZÜGYI HELYZETE

(GENF.) A nemzetek szövetségének pénzügyi bizottsága közzétette jelentését Magyarország pénzügyi helyzetéről. A jelentés megállapítja, hogy a magyar gazdasági és pénzügyi életben az elmúlt év nyaratól egyre fokozódó a javulás.

SCHUSCHNIGG PÁRISBA UTAZIK

(BÉCS.) A „Neue Preue Presse“ párisi értesülése szerint Schuschnigg osztrák szövetségi kancellár előreláthatólag október közepén Párisba megy, ahol a francia kormány tagjaival folytat tanácskozásokat.

ANGLIA ÉS MAGYARORSZÁG

(LONDON.) A Daily Mail nagy cikkben foglalkozik Anglia külpolitikájával. Megállapítja, hogy az angol diplomácia minden tevékenysége a Saar-kérdés megoldása felé irányul, ugyanakkor megelégedezik arról, hogy Angliának bizonyos kötelezettségei vannak Magyarországgal szemben, amelyet a békekötések idején vállalt magára. Ennek a kötelezettségnek betartása most annál inkább fontosabb, mert az utódállamok magyarsága a legszörnyűbb helyzetben tengődik.

A pénzügyminiszter súlyos következményekkel fenyegette meg a belső kölcsön szabotálóját

(BUKAREST.) Slavescu pénzügyminiszter tegnap este nyilatkozatot adva a sajtónak, élesen támadta Madgearu volt pénzügyminiszternek a restabilizáció álláspontjára helyezkedő nyilatkozatát. Kijelentette, hogy a valutát nem szabad vita tárgyává tenni. Eddigi pénzügypolitikai elveiből nem enged. Határozott védője marad a valutának a jelenlegi törvényes keretek között. A belföldi kölcsönt a stabilizált lej paritása alapján fogja kibocsátani. Meg van győződve, hogy mindenki, aki félti az ország hitelét, tiszteletben fogja tartani azt az ünnepélyes kötelezettséget, amelyet a kölcsön kibocsátása alkalmával vállalt. Azt tudniillik, hogy az új kölcsön tőkét és kamatait az 1929-ben stabilizált lejben fogják fizetni.

Az államkölcsön iránt bizalmatlan-

ságot kelteni akaró propagandát illetően nem fog visszariadni minden törvényes védelmi eszköz igénybevételétől azokkal szemben, akik szabotálják ezt a nemzeti érdeket szolgáló akciót. Az egész ország közvéleményét kéri: vegyenek részt a részükre számos előnyt biztosító nemzeti kölcsön jegyzésében, amely a hadsereg szükségleteinek kielégítésére, a jegykibocsátó bank megerősítésére és nagyfontosságú gazdasági és szociális jellegű beruházási munkálatokra fog szolgálni. Az állam napi szükségleteinek fedezésére egy banit sem fognak a kölcsönből fordítani.

Slavescu miniszter tíz napig külföldre utazik, ezalatt megteszik a kölcsönre vonatkozó technikai előkészületeket, majd kibocsátják az előzetes jegyzési felhívást. Október második felében pedig az aláírási iverket.

A japán parasztnak már nem eszik húst és halat, rizsre sem telik, csak sósvizben áztatott répára, növényi gyökerekre ... pusztít a tüdővész

K. Yoshino japán hírlapíró alábbi cikke megdöbbentő képet fest a japán néptömegek nyomoruságos helyzetéről. Egyben magyarázatát adja Japán imperialista politikájának.

Ha Japán mozgósít a Szovjet ellen, ha már nem lesz elég az a pár divízió katonaság, mint most a kínai dolgozó tömegek ellen, hanem nagy hadseregekre lesz szükség, vajjon örömmel és jókedvűen menetnek majd a japán parasztnak?

A mi falunkban a parasztnak napfelkelte előtt már a földet kell megművelni, mint most a kínai dolgozó tömegek ellen, hanem nagy hadseregekre lesz szükség, vajjon örömmel és jókedvűen menetnek majd a japán parasztnak?

Roszzal táplálkoznak s ezért még az erős emberek is hamar összetörnek; legtöbbször a negyvenes években halnak meg.

Napbarnított, száraz, porszerű bőrük van, a homlokukon mély ráncok, a szemek alatt kék foltok, a pocacsok kiállanak a sovány arcból. Ruhájuk zsákhöz hasonló; mezítláb dolgoznak asszonyokkal, gyermekekkel együtt. Szófukarok és bizalmatlanok az idegennel szemben. Minden szegény parasztnak leinná magát, ha volna pénze hozzá. De a mi parasztnaknak soha nincs fölösleges pénze; oly keveset keresnek, hogy alig tudják adósságuk kamatait fizetni, alig tudják előkészíteni a következő év termését.

Régen nem esznek már húst és halat. De rizsre sem telik. Növényi gyökerekből és kevés búzából főzött pépből élnek, ehhez sósvizben eltett répát esznek. Ünnepeken sóshering is van.

NAPRÓL-NAPRA NŐ A RABLÓK SZÁMA

A falusi lakosság három ötöde ilyen módon tengeti életét. Még a közepes módú parasztnak is megvan az elégedése, ha rizst és egy kevés halat ehetnek. Vidéki rendőrhivatalok jelentik, hogy parasztnak ellopják és megeszik a jómódúak kedvenc állatait; a büntetések az ilyen tettek miatt folyton szaporodnak.

Ugyanezek a rendőrhivatalok közlik, hogy a rablók száma napról-napra nagyobb lesz a parasztnak kivágják a szent koronaerdő fáit.

A szegényparaszt gyermekei rosszul tápláltak; az északi vidék prefektusa jelenti, hogy járásainak iskolagyermekai mind úgy néznek ki, mintha sárgaságban szenvednének. Éhes hással mennek az iskolába és a tornaterem ajtaján esnek össze. Több népiskolaigazgató engedélyt kért „a tornaórák ideiglenes beszüntetésére.”

AZ IPARI MUNKÁS IS NYOMOROG

Az utolsó években szakadatlanul estek a gabonaárak. Amikor 1931-ben a kormány inflációs politikát vezetett be, a gabonaárak felére estek, ugyanakkor azonban a többi árak árai csak egy harmadával csökkentek. Azért lett minden olcsóbb, mert

emelték a termelés és az országot elárasztották áruval?

Nem, az árak estek, mert a dolgozó tömegek nem tudtak annyit vásárolni, mint ez előtt. Kevesebb rizst, kevesebb kenyeret vettek. A selyemkivétel esett, az állam a műselyemgyártást kezdte favorizálni s a parasztnak selyemgubóit rosszul fizette.

A japán mezőgazdaság 1929-ben három és félmilliárd értéket termelt, 1933-ban a japán mezőgazdaság termelésének értéke már csak félmilliárd volt. A falu jövedelme négy év alatt három ötöddel csökkent! A paraszti háziiparok, amelyek ez előtt előteremtették a parasztnak szerszámát és minden mást, régen tönkrementek már. A parasztnak, akik ez előtt maguk szőtték maguknak ruhát, most kénytelenek azt is üzletben vásárolni. Kevesebbet keresnek és többet kell kiadniuk.

AZ UZSORAKAMAT A DIVAT

A legtöbb parasztnak kisbérlet. A föld, amelyen gazdálkodnak, legtöbbször egy hektár sincsen. Az ilyen kisparasztnak, hogy megélhessenek, kénytelenek bérmentéssel is foglalkozni. Aratás előtt a kisparaszt házában egy fillér sincsen.

A közvetítő kereskedő kihasználja nyomorát s megveszi a gabonát a gabona árától fizeti az uzsorakamatot, amely sokszor husz perccentnél

is magasabb.

Soha sem marad annyi vissza, amennyi a következő aratásig elég. Kénytelen a nagyparasztnál uzsorakamatra újra pénzt kölcsönözni.

Az „Asahi” című nagy tokiói újság levelezője tavaly bejárta az egész országot, éppen akkor, amikor a mezőgazdasági moratóriumról tárgyaltak. Ő megkérdezett egy kisparaszt, hogy hogyan képzelel el a nyomoruságból való kievickélést. A következő naiv feleletet kapta: mivel a földemet eladni ugye tudom, legjobban szeretném elajándékozni s azután mint bérmentés megadni tovább. Sok parasztnak tényleg rosszábrul él, mint a bérmentés. A nagyparasztnak és földbirtokosnak nagyon hamar meghízhatnak, ugyanakkor a kisgazdák lesoványodnak.

A RÉGI JAPÁN FORRADALMAK

A feudális uralmat 1868-ban döntötték le. Azután a még gyenge polgárság szövetségese a megmaradt nemességgel. Agrárforradalomról ilyen körülmények között nem lehetett szó. Ehelyett keresztülvittek egy agrárreformot, amely lehetővé tette a tőke gyors felhalmozódását. A nemesi földtulajdon megszűnt, a parasztnak tulajdonosa lett az évek óta általa művelt földeknek. Az adót

nem természetben, hanem pénzben volt köteles fizetni. A földet árát oly magasra szabták, hogy a parasztnak termése felét

kénytelen volt elfizetni.

Sok millió parasztnak ment ekkor tönkre, a föld nélküli parasztnak legnagyobb része a városba ment, ahol alapját képezték a kapitalista iparhoz okvetlenül szükséges ipari proletáriátusnak. Akik mégis falun maradtak, azokból kisparasztnak és szegény bérlők lettek, emellett bérmentésüket is kellett végezniük.

A jómódú birtokosok vagy nevetlen árakon vették meg a tönkrement parasztnak birtokait vagy pedig egyszerűen adózálogként foglalták le. A szántóföldek legnagyobb része ilyen módon néhány gazdag birtokos kezére került, akiket a kormány szüronyai védtek.

A mi falunkban óriási ellentét van az élődi nagybirtokosok és a szegény törpe bérlők között. A föld nagy része a birtokosok tulajdonában van.

A parasztnak felszabadítását csak az élődi nagybirtok megszűntetésével lehet elérni.

De a mi parasztnak nemcsak a nagybirtok, hanem a monopóliumok is kizsákmányolja. Az összlakosságnak fele falun él.

A faluból folyton megy friss emberanyag a városba; másrészt a falu utolsó menedékhelye a munkanélkülieknek. Tüdőbajosok, akiknek verét kihasználta már a fináncok, elhasználtan ismét visszatérnek a faluba. Példa rája a mi textiliparunk, amely évente több ezer husz évnél fiatalabb munkásnőt dob ki magából, akiknek tüdejét a két-három évig tartó embertelen munka porral töltötte meg és teljesen tönkretette. Előleg ellenében kötelezték magukat három vagy négy évi munkára s ez alatt az idő alatt orvosos kezelés nélkül maradtak. Ők visszajönnek a falvakba megint hogy éhezze szüleiknél várják be a halált. A tüdővész teljesen tönkreteszi a japán falut.

K. Yoshino.

Legendás szerencsével menekült meg többször a halál torkából egy leányka

(LONDON.) Az angliai Aldershotban élt egy katonasági család, kétgyermes kislánykájával. Ez a kisgyermek már számtalanszor menekült meg csodálatos módon a halál torkából. Megmeneküléseivel valóságos rekordot állított. A kis Patricia Tolingschon nemrégiben a tengerparton játszadozott.

Hirtelen egy hullám csapott a partra, amely hatalmas erővel magával ragadta a kisgyermeket. Egy közelben fürdőző férfinek az utolsó pillanatban sikerült megmentenie a már fuldokló kisgyermeket.

Néhány nappal később a gyermek leányka az uccán sétált szüleiével, ekkor egy hirtelen megvadult ló egyenesen Tolingschonéknak tartott és a kisgyermeket majdnem letaposta. Apjának a legutolsó percben sikerült félreteremtania a kis Patriciát a meg-

vadult ló elől, úgy, hogy csodálatos módon ismét megmenekült. Másnap az uccán egy hatalmas tégladarab zuhant a gyermek lábai elé.

Ezuttal sem történt semmi baja. Végül az elmúlt héten Patricia Tolingschont szülei autókirándulásra vittek.

Menetközben a gépkocsi ajtója hirtelen kicsapódott s a kisgyermek az úttestre esett.

Mindenki azt gondolta, hogy halálra zuzta magát. Azonnal megállították az autót, de ekkor már a kis Patricia mosolyogva felállott a porból és kacagva köszöntötte a szüleit.

A csodálatos módon most is épségben megmenekült kislányt az isteni gondviselés őrizte meg. A kis Patricia Tolingschonnól legendák: beszélnek a környék lakói. A legendák alapján ezek a csodálatos megmenekülések szolgálnak

MOZI

CAPITOL-MOZGÓ MŰSORA:

Ma premier: *Aniachak* Rendkívül szenzációs filmröport Műsor előtt Broadnay és a legújabb Fox világ-híradó.

SZINKÖR-MOZGÓ MŰSORA:

Ma, kedden utoljára: *Az első csók* Janet Gaynor és Warner Boxter legbájosabb szerelmi története.

Szerdán nagy premier: *Senki gyermeke*. megható dráma Főszerepekben: Boris Karloff, Jackie Cooper, Richard Dix.

ROYAL-MOZGÓ MŰSORA:

Ma kettős műsor. I. *Hadnagy voltam a huszároknál*. Főszerepekben: Gretl Theimer, Georg Alexander, Maedy Christians, Gustav Diesel. II. *Ezer nézőlyen keresztül*. Nagy kalandor sláger. Először Kolozsvárt. Főszerepekben: Richard Talmadge.

AZ OPERA-MOZGÓ MŰSORA:

Jön: *Dalommal kereslek*. Főszerepekben: Claudette Colbert, Ricardo Cortez.

ÉPÍTŐMUNKÁS-MOZGÓ MŰSORA:

Kedden 7 és 9-kor: Szenzációs látványos műsor. I. *Soha öbbe szerelem*. Ének és zenei operett film-sláger. Főszerepekben: Lillian Harvey, Harry Litke és Feli Bessoort. II. *THE 2. Flic-Flac*. Romániában először. Szenzációs akrobata és tánc-komikusok, szaltó királyok. III. *A legújabb Fox Híradó*.

„CZINK”-hez vigye Kópott zsíros fényfóttos ruháját

mert itt tisztítják ki olcsón és jól.

Többe kerül a kolozsvári hóstái gazdának az elhullott jószág elhantoltatása, mint az élő állat beszerzése

(KOLOZSVAR.) Az utóbbi időben egyre több kolozsvári gazda panaszkodik arról, hogy állata elpusztult. Az állatok között pusztító epidémia különösen

a szegénysorsu hóstái gazdák állatállományát tizedelte meg, miáltal érzékeny károsodás érte Kolozsvár gazdáit.

A naiv lélek bizonyára abban a hitben él, hogy ilyenkor kiszállanak a gyepmesteri hivatal legényei, elszállítják és elföldelik az állati tetemet. Tévedés! Amíg a gyepmesteri hivatal eljut odáig, hogy kiküldi alkalmazottját az eset színhelyére, addig

valóságos kálváriát kell járnia a kárullott gazdának.

Amíg a gazda eljut addig, hogy elhullott állatától megszabadult, az külön járványnak számít.

Az állati hullát be kell jelenteni. Irásban. Az elmulás körülményeit. Szimptómiát. Feltüntetve, hogy az „elhalálozott” borjut Riskának, vagy Csárának hívták. Talán még azt is, hogy hány éves korában fejezte be legelő pályafutását. És hol született. És kik, vagy mik gyászolják. Hivatalokat kell végigkiküldeni, amíg ez a formalitás megtörténik.

Egy ember eltemetetéséhez nem kell annyi formalitás, mint az elhullott Tinóhoz, vagy Sárkányhoz

Hiába, szabály, szabály s ezt tizenhétven keresztül be kell tartani!

Amikor a szegény gazda végigkiküldte az összes hatósági fórumokat, joggal hiheti, hogy az elhullott állatát a körülményeknek megfelelően, díszesen kiviszik az állattemetőbe és átadják az anyaföldnek. Nem! Amikor a bejelentés megtörtént, jön az anyagi rész, merthízen senki se kívánhatja, hogy a kitiűnő pecérlegények ingyen dolgozzanak. Felmutatják a díjszabást, amely a következőképpen fest:

Az elhullott állat elszállítása 100 lei
Az elhullott állat megnyúzása 130 lei
Temetés (gödörásás díja) 70 lei

Osszesen: 300 lei

A befizetésről kusza sorokban nyugtát adnak, amelyet esetleg a füstre akaszthatnak...

Tehát az eltemetetés pontosan

Megkezdődtek az új szerződéses a kolozsvári Magyar Színházban

(KOLOZSVAR.) A kolozsvári új szerződéses. A szintársulat új bonvinántja Jung János lesz, aki régebbiről a kolozsvári jó ismerőse, miután hosszabb ideig itt működött, míg legutóbb a miskolci társulat kötelékében szerepelt. Az új szubrett a kitiűnő táncos és énekes-talentság Gábor Mara lesz, aki eddig a Pesti Színház kötelékében állott. A drámai társulat új tagjaiként Váro Anit és Keleti Gizit szerződötték már a színház igazgatósága.

háromszáz leibe kerül. Akár borju, tehén, szamar, ló, vagy disznó az elhalálozott. Háromszáz lej. Ennyiért már borjut lehet venni, talán szamarat is. Ez azonban nem lehet irányadó a temetési díjazásnál, ha mind-

járt egész falkát, vagy csordát lehet összevásárolni a temetés költségeiből. Az irányadó az, hogy a gazdát dupla károsodás érje, de a gyepmesteri hivatalnak meglegyen a biztos jövedelme...

Román-jugoszláv kereskedelmi egyezmény készül

(BELGRAD.) A Havas-ügynökség közli Tatarescu román miniszterelnök legutóbbi belgrádi látogatása alkalmával meghívta Romániába Demetrovits jugoszláv kereskedelmi és iparügyi minisztert.

A miniszter a meghívást el is fogadta és közelebbről ellátogat Bukarestbe, ahol a látogatást a

román-jugoszláv kereskedelmi egyezmény megbeszélésére fogják felhasználni.

Románia és Jugoszlávia ugyanis a jövőben sokkal nagyobb arányban kívánja kiépíteni a kereskedelmi kapcsolataikat, mint aminők azok a múltban voltak.

Nyolcezer romániai állástalan tanító ostromolja miniszter katedráért

(KOLOZSVAR.) Egy legújabb összeállított statisztika szerint Románia területén jelenleg mintegy nyolcezer okleveles tanító van állás nélkül. Az állástalan tanítók beadványok és memorandumok egész tömegével, ezenkívül személyesen is állandóan zaklatják a közoktatásügyi minisztériumot, azért, hogy elhelyezésükről mielőbb gondoskodjanak.

A közoktatásügyi minisztériumot Anghelescu miniszter utasítására élénken foglalkoztatja is ez a kérdés s újabb információk szerint *meg van a lehetősége annak, hogy az összes állástalan romániai tanítókat álláshoz juttassák*

Megállapítást nyert ugyanis, hogy jelenleg mintegy 6500 tanítói hely van üresedésben. Ezenkívül 2000 újabb állást is rendszeresítettek. Eh-

hez járul még 350 áthelyezések és előzetesen megüresedett tanítói állás, amelyeknek eddigi betöltését, segédtanfelügyelőkké vagy tanfelügyelőkké nevezték ki. Hozzászóló még a megüresedett helyekhez 200 titkári állás a pedagógiumok és az elemi iskolák igazgatóságánál.

Osszesen tehát 9050 üresedésben lévő tanítói állás áll betöltésre rendelkezésre, amelyből az összes állástalan okleveles tanítók igényeit mind ki lehet elégíteni.

Az erre vonatkozó munkálatok már meg is indultak és örömdetesesen haladnak előre, úgy, hogy remény van arra, miszerint rövidesen lehetőség válik az összes állástalan tanítók munkaalomához és kenyérhez való juttatására.

Japán azt szeretné, ha a nagyhatalmak nem gyártanának több hadihajót

(LONDON.) A Reuter-ügynökség jelenti Tokióból:

Japán javasolni akarja, hogy a nagy hadihajók számát csökkentésük, illetve ezeknek a nagy hadihajóknak továbbépítését szüntessék be. Hasonlóképpen azokat a hajókat is, amelyeknek fedélzetén repülőgépek leszállására alkalmas területek vannak.

Angol katonai körökben Japán javaslata nagy feltűnést kelt s abban

bizonyos sakehuzást látnak egyes nagyhatalmaknak ázsiai politikájával szemben.

Japán számításból kéri ezeknek a hajótípusoknak a korlátozását s építésük jövőbeni megszüntetését, mert így szeretné megtartani maga tengeri hatalmát az ázsiai vizeken. A japán javaslat, ha az illetékes Népszövetség elé kerül, valószínűleg még sok vitára is fog alkalmat adni.

Nagyszerű siker jegyében zajlott le a „Kolping” forrásszentelés

(KOLOZSVAR.) 1934 szept. 9-ike nevezetes nap volt a Kolozsvári Kolping Legényegylet történetében. Sok nehézség legyőzése után sikerült

a Bácsi torokban egy oly forrásentelés, amely a turista kulturát van hivatva dokumentálni. A Szt. Mihály templomban fél 7 órakor közös szt.

Kun Mátyás
Fia R. T.

CLUJ, C. Marechal Foch 2. (volt Calea Victoriei).

Legrégibb és legmegbízhatóbb kisműves és szaklásszerész üzlet.

Javitóműhely!

misét hallgatnak a Kolping-fiúk s utána együttesen indultak a Bácsi-torok felé. Már a kora reggel ellepte az érdeklődő kirándulók nagy tömege a forrás környékét. 10 órakor vonultak fel a Kolping turisták példás rendben a forráshoz és kezdetét vette az ünnepi aktus. Bálint József legényegyleti igazgató üdvözlő beszédében a vidékről és a városból megjelent turista egyletek kiküldöttait köszöntötte. Majd így folytatta: „Ne künk nem a testkultura a fő, hanem a test megdicsőítése, felemelése: felemelése a pusztán anyagi szépségből a lélek kiverődő szépségéhez. E víz, e forrás mellett tüzet gyújtunk, felállítjuk a víz ellentétét, a tüzet, a szeretet szent tüzet, amely jelezze s a sötétségbe is megmutassa azt az utat, amely minket közös turista munkára hív. Utána dr. Hirschler József prelátus-kanonok állt a forráshoz és magasszárnyalásu beszédében rámutatott arra, hogy a víz dítő, felfrissítő, erősítő, jószágos ereje az Isten adománya s azért tisztelni és becsülni kell azt az alapos jótékony turista munkát. Majd gyönyörű imádságban kérte le az Isten áldását a forrásra s mindazokra, akik amaz vizét inni fogják és megszentelte a forrást. A különböző egyesületek képviselői emelkedtek ezután szólásra. Az Aradi Kolping 3 taggal, a KKASE számos turistával képviseltette magát. Ott volt a Kvári Tenisz Club és a Mured. A Nagyvárad Bihari Turista Klub külön autóval jött 30 taggal. A várad országos központi legényegylet és a várad Vasas turista klub 3 kiküldöttel képviseltette magát. Az üdvözlő beszédek után a Kolping-fiúk éneke tett szebbé, magasztosabbá.

Ítéletet hoztak a piaristarend temesvári vagyon perében

Megemlékezett a „Jóestet” Ghibu Ásitor kolozsvári egyetemi tanárnak a piarista-rend temesvári ingatlanjai ellen megkezdett sajtó és könyvtámadásairól, amelynek hatása alatt Temesvár időközi bizottsága a piaristák 60-80 millióra értékelt ingatlan vagyonát a város nevére íratva át azon a címen, hogy a piaristarendnek nincs jogi személyisége. A bizottság határozata ellen a piarista-rend felfolyamodással élt s a temesvári törvényszék tegnap hirdetett ítéletet. A piaristák képviselőiben dr. Biró Vencel tartományfőnök, P. Tóth Lajos igazgató és Gyárfás Elemér szenátor, valamint dr. Blum Sándor ügyvéd jelentek meg a tárgyaláson, míg Temesvár várost dr. Cimponeriu Virgil vezetésével öt ügyvéd képviselte. Athanaziu törvényszéki elnök óriási érdeklődés mellett hirdette ki az ítéletet, amely a piaristák felfolyamodását, mint ítélettelent, elutasítja s a telekkönyvi bejegyzés érvényességét a város javára kimondja. Ezt az ítéletet a piarista-rend megfeleltette.

TIGRIS

A KELEPCÉBEN

Regény. Írta: J. H. SMITH

(80)

Illing újra felállott, átadta a kis papírdarabot Lord Willitnek s pár-szor fel és le járkált a szobában. Wilson, Marnett, Garrick és Lucas leplezetlen bámulattal nézték a fiatalembert, aki ennyi ügyességgel és szerencsével oldotta meg ezt a nehéz feladatot, Gracének pedig szemében volt a lelke, amint szerelmére nézett; Vivian néni ragyogott a büszkeségtől.

— És aztán? — Lord Willit türelmetlenül várta a történet végét. Illing új cigarettára gyújtott és a kandallónak támaszkodott.

— Delton bűnössége nem volt kétséges előttem, — mondta — de a bizonyítékok teljességgel hiányoztak. Hogy biztonságba ringassam, úgy tettem, mintha Lucast gyanúsítanám, — bocsánatkérően mosolygott a színészre — sőt bizlamamba avattam Deltont és a segítségét kértem. Megkértem, menjen el a Hamlet előadására és figyelje meg Lucas mozdulatait és hanghordozását, hogy állóközvetben is leleplezhessük, — röviden felnevetett. — Örömmel kapott az ajánlatom és teljesen elhitte, hogy elindultam a hamis nyomon, amelyre ő vezetett. Amíg ő aztán a színházban volt egy megbízható emberemmel a nyomában, én Mings-szel átkutattam a lakását, ráakadtam a parókákra, festékekre, jegyzőkönyvre, a Luigi Lozzitól elrabolt váltóra és Delton irataira, amelyek bizonyítják James Wallal való azonosságát. A mérgezett türe is rátaláltam és meggyőzőlenné tettem, aztán kigondoltuk a csapdát, amelyet Olburn Hillben állítottunk neki és amelybe bele is esett.

Beledobta cigarettáját a kandallóba és a házigazda elé lépett.

— Azt hiszem, mindent elmondtam, amit tudni kívánt, Lord Herbert, de még elnézését kell kérem a drámai jelenetért, amely itt lejátszódott és biztosan nagyon felizgatta. Miután azonban a rendőrség hibájából — szemrehányó tekintete itt Marnettre villant — kikerült a közönség közé az a hír, hogy Lord Willit gyanúsítják, azt akartam, hogy a gyilkos leleplezése olyan módon történjék meg, amely felér egy valomással.

— És ez teljes mértékben sikerült is, — Lord Willit felállott és kezét nyújtotta Illingnek — nagyon köszönöm, hogy bebizonyította ártatlanságomat, Grace elmesélte, hogy elejétől hitt bennem. Azt is önnek köszönöm, — mondta meghatottan — hogy megtudtam öccsém és fia sorsát; bármilyen szomorú is, mégis jobb, mint az a bizonytalanság, amiben évek óta éltem. — Kezet szorított Richarddal és ezzel megadta a jelt az általános gratulációra.

Mindenki kezét akart fozni Illingrel, mindenki szerencsét kívánt neki, csak Grace támaszkodott talányos mosollyal apja székéhez. A fiatalember szomorúan nézett a lányra, aki egy elismerő szóra sem méltatta, aztán intett Wilsonnak, aki elbucszott Lord Willitől. Példáját mindenki követte és Grace apja min-

denkivel kezét fogott, de mikor Illing jött sorra, aki szerényen utolsó-nak maradt, nem bucsuzott.

— Szeretném, ha még egy kicsit maradna, — kérte — még egy felvilágosítást szeretnék kérni.

Richard meghajolt és visszajött, mikor az urakat az ajtóig kísérte. Megállott Lord Willit előtt és kérdően nézett rá.

— Egy dolgot még nem magyarázott meg nekem, pedig mindenek-

felett ez érdekel a legjobban.

Egyik kezét Richard vállára tette, a másikkal pedig a verőfényesen mosolygó Grace kezét fogta meg.

— Nem mondaná meg, kedves fiam, — kérdezte vidáman — mit jelentett az, amit Delton mondott, mikor Gracet meg akarta gyilkolni: „ha én nem leszek boldog, ő se legyen az“?

(Folytatjuk.)

A kertészek Kolozsváron tartott országos kongresszusán a tanonc és kontár kérdést is tárgyalták

(KOLOZSVÁR.) Vasárnap reggel 9 órakor mintegy 120 résztvevő jelenlétében a botanikus kertben lévő kolozsvári Kertészek Egyesületének hivatalos helyiségében kezdetét vette a kertészek országos kongresszusa, amelyen Bukarest, Nagyvárad, Temesvár, Arad, Enyed, Brassó és az ország minden részéből megjelentek a kiküldöttek.

Délután 10 órakor a hivatalos gyűlésteremben megkezdődött a tulajdonképpeni kongresszus, amelynek során megvitatták a tanonc-kérdést. Határozati javaslatot tettek arra vonatkozólag, hogy a kertésztanoncoknak legalább 4 középiskolával kell rendelkeznie és a felszabadulási idő három

évnél kevesebb ne lehessen. Arra is határozati javaslat történt, hogy a tanoncoknak belépőket a Kertész Egyesület vezetősége ossza el, jobbanmondva jelölje ki részükre azt a szakképzett kertészt, akinél megfelelő szak tudást nyerhetnek.

A kongresszus legfőbb pontját a kontárkérdés képezte.

A felszólalók élesen kikeltek a jelenlegi „szabadkontárság“ ellen. A kongresszus magáévá vette a helyzetet és a legszigorúbb eszközöket vette igénybe a kontárrendszer megszüntetésére.

A kongresszust este 7 órakor fejezték be. Ezután a vendégek tiszteltére a Kertész Egyesület vezetősé-

ge bankettet rendezett, majd tegnap több kolozsvári kiküldött a megyei lenti vendégekkel együtt az enyedi és a medgyesi, valamint más székhelyi lyei bíró faiskolákat mentek meglátogatni.

Széljegyzetek a nap margójára

Nehéz kérdés a Duna-medence problémája. Aki meg akarja oldani mind belezuhan ebbe a medencébe. Nincs ugyan víz benne, de aki beleesik, mégis benne van a „szószóban“ nyakig.

Megint lelepleztek egy női bandátavezért. Ugy látszik, a nők mindentén követelik az egyenjogúságot. Még a bandavezérségben is. Különböben is köztük sokan vannak, akik gyakorlottak a „kopasztásban“.

Ottó főherceg Oslóban van. Norvégia fővárosában. Az antilegitimitások szerint a főherceg reményei „oszlóban“ vannak a Habsburg restauráció sikere felől.

Maniu és Vajda, a nemzeti-parasztpárt legutóbbi ülése után kedélyesen vicceltek egymással. Ezt mondja tudósítás. A két pártvezér ha nem ért egyet a politikában, legalább jókedélyük nem hagyta el őket. Tudnak viccelni egymással, sőt egymáson is. Ugy látszik „értik a tréfát“ politikában.

Komolyan mondom. Tréfán kívül.

És még mondják, hogy nincs kedélyesség a politikában. (t. g.)

Lyautey utóda a halhatatlanok sorában Franchet d'Esperay

(PÁRIS.) A francia akadémia az elhunyt Lyautey tábornok megüresedett helyére Franchet d'Esperay tábornokot, a francia hadsereg vezérkari főnökét nevezte ki. Franchet d'Esperay tábornoknak vezető szerepe volt Magyarország sorsa körül.

Fellázdak a foglyok egy délamerikai börtönben... sortüz... könnyfakasztó bomba

(BUENOS-AIRES.) A rosairói fegyházban tegnap fegyenc-lázadás történt. A foglyok egy adott pillanatban

megrohanták az udvaron a fogházöröket és azokat ütlegelni kezdték, majd elszedték egyrésztől a fegyvereiket. A fogházörök védekeztek és eközben a fegyverüket is használták.

Ugyanakkor a rendőrséget is értesítették a lázadásról, mely könnyfakasztó bombát dobált a lázadók közé s így lázadásukat elég gyorsan sikerült leverni. A harcnak egy halottja és igen sok súlyos és könnyebb sebesültje van.

A rendőrség által megejtett cella átkutatások alkalmával a foglyoknál nagymennyiségű bombát, revolvert és municiót találtak.

A hatóságok most igyekeznek a fegyenc-lázadás okait és körülményeit tisztázni, valamint azt is, hogy miképpen jutottak a fegyverek, a bombák és a municiók a fellázdak fegyenc birtokába.

AZONKIVÜL

26.186 KÜLÖNBÖZŐ NAGYSÁGU NYEREMÉNYEK

EZT NYUJTJA ÖNNEK AZ ÁLLAMI SORSJÁTÉK
AUGUSZTUS 28-TOL SZEPTEMBER 25-IG,
AZ 5. OSZTÁLY HUZÁSA ALKALMÁVAL

Vásároljon még ma sorsjegyet,
hogy ezt az egyedülálló alkalmat szerencséje
kiprobálására ne mulassza el!

A ROMÁN OSZTÁLYSORSJÁTÉK

Postai megrendeléseket teljes discretio mellett azonnal teljesít a

Banca Iiescu S. A.

Cluj. Telefon: 11-54.

Tizenötmillió ember pusztult el a világháboruban, az anyagi kár meghaladja az ezermilliárd svájci frankot

Husz év után kezdenek csak eltárulni a világháboru „feketestatisztikájának” megdöbbentő adatai

(KOLOZSVAR.) A világháboru fekete statisztikájának adatait még most is nehéz, sötét függönyök takarják. A titkolódzás nehéz, sötét függönyei. Ezeket a függönyöket néha-néha lebbentik meg pillanatra mindenbe belekotnyeleskedő megfigyelők, akik nem szeretik a tulajdonba vitt diszkréciót.

Már csak az emberiség szemléltetése céljából is szükségesnek tartják a világ felvilágosítani a világot arról a szörnyű pusztulásról, amit a husz év előtti megdöbbentő világégés az emberiség számára jelentett. Persze ezeknek a nagy titkoknak a leleplezése nem megy könnyen, mert még maguk az érdekelt államok is féltékenyen őrzik azokat az adatokat, amelyeket a világháboru döbbenetes veszteség-statisztikáját néhány jellemző adat tal illusztrálhatnánk.

BESZÉDES ADATOK

Most azután egy szemfüles statisztikus megkezdte a világháboru fekete statisztikájának feldolgozását és ebből a kimutatásból ragadtunk ki néhány érdekes adatot:

A világháboru kezdetén 120 millió ember volt a háboruban érdekelve a központi hatalmak és 278 millió a szövetséges társult hatalmak részéről.

1918-ban azonban már Németország 25 állammal állott „hadi-viszony”ban, amely államok együttesen 1344 millió lelket számláltak. (Ma a hitlerista Németország „békeviszonyok” között szintén az emberiség megszámlálhatatlan millióival áll ellenségeskedőn szembe.)

Németország különben a világháboru idején összesen 13.25 millió embert mozgósított. Az osztrák-magyar monarchia 9, Törökország és Bulgária 2.5 millió katonát. Franciaországban a mozgósítás 7.9, Angliában 8.3, Oroszországban 10, Olaszországban 5.2, Romániában 1, Belgiumban 0.4 millió embert érintett, míg a többi szövetséges államokban együttesen mintegy 1 millió katonát.

Németországnak a világháboru-

ban 1 millió 808 ezer 545 halottja és 4 millió 247 ezer 143 sebesültje volt. Franciaországnak 1 millió 354 ezer, Aneliának 869 ezer, Oroszországnak 2 millió 250 ezer, Olaszországnak 600 ezer, Romániának 159 ezer, Belgiumnak pedig 115 ezer halottja.

Aztán még egy-két érdekes adat. 1917 végén a német löszér üzemek 2340 millió darab töltényt küldtek ki a frontra a különböző gyalogsági alakulatokhoz. Az ugyancsak frontra kiszállított gránátok értéke pedig 800 millió volt, csupán egyetlen nagy szállítmány alkalmával.

A világháboru emberveszteségei 15 millió lelket követeltek áldozatul, az anyagi kár pedig több mint ezer milliárd francia frank.

És mindez csak néhány jellemző

adat. De Hol van még a többi. Az anyagiakban fel sem becsülhető kár. A megsemmisült vagyonoké, épületek és az értékben át sem fogható emberi alkotásoké, amelyek mind pusztulásba mentek. Ezeket továbbra is a titok homálya takarja. Különben sem lehet statisztikába foglalni őket, számszerű adatokkal, marad-

nak továbbra is a világháboru nagy és felderíthetetlen titkai, éppen úgy, mint maga az a kérdés, hogy miért kellett 15 millió embernek elpusztulnia és ezermilliárd francia frank értékének megsemmisülnie?

Talán ez a világháboru legnagyobb és legfájdalmasabb titka...

SPORT

A TAC megóvta a Románia ellen elvesztett mérkőzését

Temesvári tudósítónk jelenti: A Románia vasárnapi bravuros győzelme nagy elkeseredést váltott ki a TAC körében. A TAC vezetősége ugyanis annyira biztosra vette csapata győzelmét, hogy már teljesen berendezkedett a nemzeti ligában való részvételre. Tárgyalásokat kezdett a liga csapataival való mérkőzéseinek időpontjára és helyére nézve és elhamarkodva kijelölte azokat a bírót is, akiket nem fogad el bajnoki mérkőzéseire.

Ezek valamennyien kolozsvári bírók, amivel olyan sportpolitikai bakot lött, aminek következményeit a TAC ezután még súlyosan fogja érezni.

A kolozsvári bírók ugyanis egyhangulag úgy határoztak, hogy „megbélyegzésük” miatt

szolidaritásra hívják fel az ország legjobb nevű bíróit, hogy azok se vezessenek mérkőzést a TAC-nak.

Jellemző a TAC vezetőinek elbizakodottságára a a temesvári Japok tájékoztatáságára az is, hogy még az utolsó nap is úgy mutatkoztak és irtak a TAC-ról, hogy annak játékutudása „toronymagasságban áll” a Romániáé felett.

Enre jött azután a vasárnapi vereség, amely jeges zuhanyként hatott a TAC-ra. Kétségbeesve kapkodtak most már a bizonyos szalmaszál után azt megtalálták Vartan személyében. Kisütötték, hogy a fiatal hátvédnek nem volt joga résztvenni mérkőzésen, mert a mult szezonban nem játszott a Románia csapatában és ezért táviratilag megóvták a mérkőzést a szövetségnél. A hajánál fogva előranci-

gált óvának természetesen alig lesz sikere, mert a bajnoki bizottság már ma kisorsolja a Románia vasárnapi ellenfelét, azonkívül Vartan, mint szabályszerűen leigazolt játékos, jogosan szerepelt a Románia csapatában. A TAC kebelében különben egy ellenzéki csoport alakult ki, mely a jelenlegi vezetőség kicserélését követeli balkezes sporttevékenységéért.

MAGYARORSZÁG NEMZETKOZI FÉRFIEGYES TENNISZ-BAJNOKSÁGÁT a csehszlovák Hecht nyerte meg, aki a döntőben a lengyel Floczinszkyt 6:2, 6:4, 6:3 arányban verte.

A vegyepáros bajnokságot a Hecht csehszlovák—Okolicsányiné magyar kettős nyerte meg. Az ifjúsági bajnokság győztese Balázs lett.

TRIEST. A FC Triestina tegnap 4:1 (1:1) arányban győzött a kaposvári Somogy ellen.

VARSO. A német—lengyel válogatott labdarugómérkőzést a német csapat 5:2 arányban nyerte meg.

KIKAPOTT A SPARTA. A cseh labdarugóbajnokság nagy meglepetése az, hogy vasárnap a Sparta 4:0 arányú vereséget szenvedett a Zidenicetől. — A Slavia 8:0-ra verte Pilsen csapatát.

VELENCE. A nemzetközi teniszbajnokság férfi egyesét a német Von Cramm nyerte meg, aki a döntőben 6:2, 6:2, 6:3 arányban győzte le a legjobb olasz játékost: Palmierit.

HIRSCHFELD. Németország nagyhirű sulydóbo világrekordere és olimpiai képviselője jelenleg a fia-

tal német SA-katonákat tanítja sulydobásra. Az SA-katonáknak ugyanis meg kell szereznia az SA sportjelvényt s ennek a jelvénynek a megszerzése bizonyos eredmények felmutatásához van kötve. Ami a sulydobást illeti, nincs rossz edzőjük...

Vasárnap Universitatea—NAC bajnoki mérkőzés

A nemzeti liga harmadik fordulóján a legérdekesebb mérkőzés kétségkívül a Nagyváradon lejátszandó Universitatea—NAC meccs lesz, melyre az egyetemi csapat már Buculei, Cojocariu és Sepi játékosokkal megerősítve utazik el. A forduló többi mérkőzése a következők: Szombaton Venus—CFR Bukarestben, Kinizsi—Ripensia Temesváron, Vasárnap Juventus—AMTE Bukarestben, Crisana—Gloria CFR Aradon.

A LONDONI ARSENAL letúnt csillagai helyett új erőket szerződeltett. Megvásárolta a Glasgow Rangers jobbszélsőjét, dr. Marschallt kb. 7 és félmillió lejért, Copringot, a Leeds United-től és Craystont a Bredford-tól. A két halfjátékos kb. 10 millió lejbe került a londoni csapatnak. Megjegyzendő, hogy dr. Marschallnak, aki fiatal doktor, jól berendezett orvosi rendelőt is adományozott a gáláns egyesület.

Ötvenéves az angol profizmus

(LONDON.) Az angol labdarúgás ebben az évben ünnepli a hivatalos futball félszázados születésnapját. Ezelőtt 50 évvel alakította első proficsapatát a Tottenham, mely ma is Anglia legerősebb együttese.

AMERIKÁBA HIVJÁK SZABÓ MIKLÓST. A KITUNÓ MAGYAR KÖZÉPTÁVFUTÓT. Becalli, az olaszok híres futója amerikai turnéra megy rövidesen. Azt tervezi, hogy magával viszi Szabó Miklóst, a 800-as Európabajnok futót is, aki nagy segítségére lenne az amerikaiak elleni összedolgozásban. Szabó valószínűleg elfogadja Becalli ajánlatát.

A TORINÓI EURÓPABAJNOKSÁGOK VÉGEREDMÉNYE a következő: 1. Németország 87 pont, 2. Finnország 75 pont, 3. Magyarország 59 pont, 4. Olaszország 57 pont, 5. Svédország 55 pont. 6. Franciaország 35 pont. A magyarok a második helyre is felküzdezhettek volna magukat, ha a diszkoszvetők és távolugrók jobb kondícióban állanak rajt-hoz és elérik a legjobb idej eredményeiket.

MAGYAR—GÖRÖG—OLASZ atlétikai viadal lesz október 6-án és 7-én Athénben.

A MAGDEBURGI USZÓ EURÓPA-BAJNOKSÁGOK UTÁN a FINA kizárta tagjai sorából Románia, Kanada, India, Csile és Uruguay uszósövetségeit, mert azok már hosszabb idő óta tagdíjfizetési kötelezettségeinek nem tettek eleget.

Négy új hadihajót épített a Szovjet

(TOKIÓ.) A Rengó nevű japán hivatalos távirati ügynökség jelentése szerint a szovjet hadiflották Vladivostokban négy újabb hadihajót építenek. Vladivostok kikötőjében egyébként 26 orosz hadihajó van összpontosítva.

Építőmunkás-mozgóban:

Kedden és szerdán 7 és 9 órakor dupla műsor:

I.
Soha többé szerelem
Énekes zenei operett filmszáger. Főszerepekben: Lilian Harvey, Harry Litke és Félix Bessart.

II.
THE 2. FLIC-FLAC
Komikus és akrobatikus mutatványokkal. Saitó királyok.

III. **A legujabb híradók.**
Helyárak 10 és 12 + 3 lej.

A világnomorusága: két és félmillió éhhalál, egymillió-kétszáz ezer öngyilkosság

(GENF.) A világ nyomoruságát vizsgáló népszövetségi bizottság nyilvánosságra hozta 1933 évi jelentését. A jelentés szerint az elmúlt év folyamán

kétfélmillió négyszáz ezer ember halt meg éhen és egymillió kétszáz ezer ember nyomora miatt öngyilkos lett. Az adatokat főként Kína, Szovjetország és Ruszinszko vidékeiről gyűjtötték össze.

Prágai jelentés szerint Szlovenszko és Ruszinszko vidékén ismét napirenden vannak az éhségtüntetések.

Miután a zavargások elfojtására a rendőrség és csendőrség gyengének bizonyult, a belügyminiszter a hadügyminiszterrel egyetértésben rendeletet adott ki amelynek értelmében gépfegyverekkel szerelik fel a csendőrséget, amelyek a jövőben tehát gépfegyverrel fojtják vérbé az éhségtüntetőket.

Ezekkel a szomorú jelentésekkel kapcsolatban érdekes tudni, hogy az elmúlt év folyamán 568 ezer vagon búzát, 144 ezer vagon rizst, 276 ezer zsák kávé, kétfélmillió 560 ezer kilogramm cukrot, negyedmillió mázsa hus konzervet, másfélmillió mázsa friss húst semmisítettek meg az árak emelése miatt.

Revolverrel játszott a detektív fia... és halálra sebesítet egy gyereket

(ISMAIL.) A Concordia-ucca tegnap megrázó szerencsétlenség színhelye volt. Parfenie Alexandru 16 éves fiú, Parfenie detektív gyermeke tegnap szüleinek lakásán az egyik székényben egy Browning-revolvert talált.

A fiatal fiú a fegyver mellett két töltényre is rábukkant, amelyeket a revolverbe beletett. Azután kiment az uccára, ahol történetesen több gyermek játszadozott. A fiatal ember itt a Browningot próbálgatni kezdte, amely elsült és Gheorghe Chirita 3 és fél éves gyermekét, egy kikötői tisztviselő fiát halálosan eltalálta.

A golyó a kisgyermek szemén keresztül furródott az agyba és percek alatt halált okozott. A revolver másodszer is elsült s ekkor a golyó egy másik gyermeket súlyosan megsebesített.

— Áthelyezések a rom. kath. egyháznál. Dr. Fidler István Szatmárnagyváradai rom. kath. megyés püspök Kovrig Gyula szilágysomlyói segédlelkészt a vaskóhi plébánia vezetésével bizta meg, ide pedig Baka János zilahi segédlelkészt helyezte át. Zilahra pedig Vaskóhról Novák Károly segédlelkészt rendelte az ott megüresedett segédlelkészi állásra. Kovrig Gyula távozása érzékeny veszteség Szilágysomlyó társadalmára, mert minden kulturális megmozdulásban tevékenyen vett részt. Az ő nevéhez fűződik az a feledhetetlen élmény is, amit Pelle István tornászvilágba jött szilágysomlyói szereplésével nyújtott úgy az itteni, mint az egész vidék közönségének.

APRÓHIRDETÉSEK

APRÓHIRDETÉSEK UTÁN ERDEKLŐDŐK SZIVES FIGYELMEBE! Kérjük, hogy úgy telefoni, mint személyes kérézősködéseknél a hirdetés számát bemondani, valamint a jelíges hirdetésekre ajánlatukat és címüket levélben beadni sziveskedjenek.

LEVELEZÉS

Tüzifa, Szeptember 15, Lelki harmonia, Pontos, Iparvasut, Fiatal asszonyka, Biztos, Borura derű, Hivatalkok, Jó kereset, Jó konyha, Modern jelígekre levelek vannak a kiadóhivatalban.

CONTRA 802. Aztázi Luther máine popici. Cs. (5622)

IDŐSEBB ur ismerettségét keresem, ki anyagilag támogatna. Jelíge: „Egyedül”. (5628)

MISS ELISABETH, a híres és csadált grafológusnő, sokak határozott kérésére VASÁRNAPIG bezárolag, kénytelen még visszamaradni városunkban. Addig még felkereshetik mondazok, akik eddig nem tudták, mivel tovább egy napig sem marad! Fogad: Piata Mihai Viteazul 15. Taxa 20 lej. (5625)

29 éves vagyok, megismerkednék egy 30—34 év közötti iparos emberrel házasság céljából. Kallendörök kiméljenek. „Piros szegfű” jelíge a kiadóban. (5619)

ADÁS-VÉTEL

SZOBA, konyha, speiz, veranda Mezőgazdasági Bank teherrel eladó. Str. Dobrogea 32. (5624)

DIO- és tölgyfa háló eladó. Markasztalos, Str. Fântânelei 30. (5618)

KERESEK megvételre egy állatmérleget. Cím: Unitárius kollégium. (5626)

ARANYÉRT LEGTÖBBET FIZET ÓRAKIRÁLY. PIATA MIHAI VITEAZUL 11. (312)

NAGYGYÜMÖLCSŰ EPERPALANTÁK száza harminc, ezre ket-tőszáz lej. Dorobantilor 118. (5324)

ELADO nagylevelű philodendron és fikusz, General Poetas 33. (5594)

EGY prizmás esztergapadot azonnali vételre keresek. Str. Steluti 2. (5533)

EGY szép ház a dohánygyár közelében eladó. Cal. Vict. 80. Tözsde. (5620)

ZONGORA finom, rövid kereszt-hurok sürgősen eladó. Megtekinthető 3—6 között str. Grigorescu 55. Negrut. (5530)

ELADÓ URILAKÁS falu közepén szép udvarral, nagy kerttel, gazdasági épülettel, Kolozsvárra jó összeköttetéssel. Cím a kiadóban

KIADÓ LAKÁS

KAPUALATTI diszkrét bejárati butorozott szoba azonnal kiadó. Cal. Motilor 81. (5572)

EGY szoba, konyha, veranda kertes házban kiadó. Str. Regală 42. sz. (5471)

PINCE kiadó kályhával, villanyal ellátva, alkalmas műhelynek. Str. Solutiu 2. (Óvár.) (5623)

ALLÁST KAPHAT

VARROTT CIPŐ szakszerű ólcsó javítása csak az Óvárban, CSAKI cipésznél készül. Str. Chinez 2a. Konez-ház. (5408)

BORBÉLY segédet azonnal felveszek. Str. Babes 28. Chisozan. (5617)

ÁLLANDÓ munkára csizmadia segédet felveszek. Cím a kiadóban. (5614)

TANULÓNAK felvesz azonnal egy jó családból való fiút a soffőriskola rádió laboratóriuma. Gh. Baritiu 22. (5615)

PERFEKT vasandóaláló aki manikürt is ért felvétetik. Royal hölgyfodrász. Regele Ferdinand 87. sz. (5616)

FODRÁSZSEGÉDET 2 évi praxiszissal felveszek. Pata 137. (5597)

ALLÁST KERES

KOMORNIK állást elfoglalok külföldön is. „Komornik” jelíge a kiadóba. (5621)

ÜGYES pincér, vagy szakács alkalmazást keres. Lőrinczy Martin. Str. Regina Maria 11. (5627)

KÜLÖNFÉLÉK

FIGYELEM! Az Autóbusz állomás mellett levő dohánytözsde a t. közönség rendelkezésére nyitva van reggel 5-től késő estig. (5555)

KÁLYHÁSMESTER vállalja felelősség mellett bármilyen kályhák konyhakemencék fel, vagy átrakását, vagy tisztítását, új kályhák beállítását. Spaller Károly, Cal. Decebal 58, vagy Radulescu ucca 49. sz. (4788)

HÖLGYEIM! COSTÜMÖK, KABÁTOK a legszebben és ólcsón KISSNÉL, P. Unirii 13. földszint készülnek. A legelegánsabb divatszolgálat. (5574)

Szavanként 1 Lei, vastagabb betűvel 2 Lei. Legkisebb hirdetés ára 10 Lei jelíges, vagy cím nélküli hirdetések kezelési díja 5 Lei. Apróhirdetéseket aznapi megjelenésü délelőtt 11 óráig lehet csak feladni

MINDENKI a legnagyobb megelégedéssel távozik a Piata Mihai Viteazul alatt levő grafológusnő, aki meglepően ismeri az emberek sorsát. Taxa csak 20 lej. (5602)

Mészáros késsel elmeteszettorkát és elvérzett a fia halála miatt megőrült anyja

(NAGYSZEBEN.) A szebenmegyei Ludos községben pusztító tifuszjárványban elpusztult Borcea Anna 18 éves János nevű fia.

Borcea Annát annyira megviselte egyedül fiának elvesztése, hogy

örültség jelei kezdtek mutatkozni az asszonyon.

Napokig csendes örülként barangozott a falu uccáin s állandóan a fiát sikkatta.

Tegnap súlyosabb örültségi roham vett erőt rajta és egy óvatlan pillanatban bement férjének mészárosüzletébe, ahol egy

éles késsel felvágta a torkát, majd kirohant az uccára

és hazafelé szaladt.

A vérző nő láttára a járókelők segítségére akartak sietni, de

a mészáros késsel fenyegetőzve mindenkit távol tartott magától.

Egészen háza kapujáig szaladt, ahol a nagy részvétlenség következtében teljesen elgyengült asszony eszméletlenül esett össze.

Minden segélynyújtási kísérlet meddőnek bizonyult, mert az öngyilkos örült asszony pár perc múlva kisértetett.

A borzalmas tragédia mély megdöbbenést keltett az egész faluban, ahol Borcea Anna általános megbecsülésnek és közszeretnek örvendett.

TEKE-SPORT

Eredmények: Hercules körménközés eredményei: Juventus 177, UEC 157, Meteor 154, Testvériség Turda 148, Sticla 142, Vulurul 135 12 játékosu csapatokkal. — Nagyenyed NTK (botosói csapata) és Solid közötti ménközés szépen zajlott le. 16 játékosal 185:159 arányban Solid javára. Olimpia—torda Testvériség 42 játékosal 141:137. Schuller Lajos Str. Morarlor 3. sz. alatt (Kardosfalva) ujonnan épült telkőpályáját 56. szám alatt a szövetség igazolta és így azon versenyek tarthatók. — Vasárnap, szeptember 16-án kezdődnek a 11 tagu csapatok versenyei 3x3 do-bással 9 yábra. A legtöbbet ütő nyert az 50-ik pályadíjat. A versenyt a két alapító csapat: Matador és Jóbarát rendezte. Benevezni az alapítóknál lehet. — Tekező naptár. Kedd: Gloria—Jóbarát Oltean-pálya. Bohém—KAC, Kovács-pálya. Amateur—UEC, Moderna-pálya. Bástya—Mured, Turós-pálya. — Szerda: Olimpia—Bástya, Oltean-pálya.

Váradai Aladár

híres kabaré társulatával Clujra érkezett és a gyönyörű és barátságos

Grand

ét terem kerthelyiségében, a Magyar Színházzal szemben, minden este 9 órától kezdve változatos világvárosi műsorral szórakoztatja a tisztelt közönséget.

Családi műsor. Prima borok. Szolid áruk. Azuga sör.

Fokhagymával riasztották el a hazajáró lelket

(KOLOZSVÁR.) Csak meghalt, mint legtöbb öregember — végelgyenülésben. A középszuki parasztnagyon megsiratták szegény Olosutean Gligor bácsit... Mert jó ember volt az öreg. Mindenkin segített, ha tudott. Amikor a novembri délutánon kivitték a koporsót a temetőbe és hullottak a rögök... Rendes Jánosné, a halott unokahuga elájult. Haza kellett vinni. Otthon is nagy nehezen sikerült az ájult asszony feloldozása. Aztán másnap és harmadnap álmodni kezdett az asszony... Azt álmodta, hogy Gligor bácsi szelleme jön, vigyorog az arca, csikorognak a fogai, bevágja az ajtót... és távozása után fekete pontok maradnak a levegőben. Az asszony fölbredt, de a fekete foltokat nappal is látta. A képzelt szellemtől irtózott... belebetegedett... Nem segített az orvos az orvosság, de még a pap sem.

Már az utolsó kenetet is feladták neki, amikor férje megkérdezte, hogy mi az utolsó kívánsága.

— A halottal kellene tenni valamit — nyöszörgötte.

A hűséges férj cselekedett. Két embert fogadott. Éjszaka kimentek a temetőbe, fokhagymát is vittek magukkal és kiásták a koporsót. A lestegezett koporsó fedelét felfeszítették, lenyirták a halott haját, akinek egyébként hasra fordították a koporsójában és fokhagymát dukáltak az alfelébe.

Otthon elmondták a betegnek, hogy mit cselekedtek, mire az felgyógyult. A drasztikus orvosság használt. De a halott Sámuel nevű fia megtudta a nem mindennapi temetői műveletet és a csendőrségre rohant. A hullagyalázókat letartóztatták. Csak egy napig voltak a csendőrségen, mert a jegyzőkönyv elkészült és az ügyet a járásbíróshoz tették át. Ma a helyi járásbírósnál a feljelentő visszavonta a feljelentését s így nem is ítélték el a felesége életéért bűnbeesett halottgyalázót.

Urak!
Kalapot is vásárolhatnak már SIPOS harisnya, kötött és rövidáru, uri és női divatüzletében. Ügyeljen a címerrel **SIPOS,** Calea Regele Ferdinand 8. sz., "Takarékosság" r.-t. bevásárlási helye.

H I R E K

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: **MAYER ANTAL**

Nyomtatott a **MAYER-NYOMDA** körforgó-gépén, Cluj.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Regele Ferdinand 66, balra
Telefon 61.

Naptár Szeptember. 12. Szerda.
Róm. kath. Mária neve
Guido. Prot. Maria N. Fest. Gör. kath. Aftoum, Cornut. Izr. 3. Tischri.

JÓESTÉT!

KRITIKA
— Az új primadonnának nincs valami szép hangja, de szíve van.
— Ha szíve volna, nem énekelne...

BIZALOM
— Megbízható ember az új pénztáros?
— Ó igen. Azt az információt kaptuk róla, hogy mindenütt adóssága van...

TEMETÉSEN
Papucsfinak meghalt a felesége és a temetésen a gyászbeszéd után azt mondják neki, hogy dobjon a sirba egy göröngyöt és mondja hozzá hangosan: „Nyugodj békében!”
— Azt nem mondom, — válaszol Papucsfi. — Mondja másvalaki.
— Miért?
— Mert a boldogult haragudott réám és még holta után sem fog békéshagyni...

ZSIDÓ UJÉV
— Mondja, szomszéd ur, hányadik évbe jutottak?
— Az 5695-be.
— Na, számolni azt tudnak...

KÜLÖNBÉG
Tanító: Tudod-e, kis fiam, mi a különbség a „szeretem” és „imádom” között?
Palkó: Igenis, tanító ur. Anyukát és apukát szeretem, a csokoládétortát imádom...

— **Időjárásjelentés.** A budapesti meteorológiai intézet időjárásjelentése szerint északi, északkeleti légáramlás, változó felhőzet, helyenként záporos várható. A hőmérséklet lényegesen nem változik.

— **INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK.** Ezen a héten a következő gyógyszertárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Unicorn (Unirii-tér). Somlea (Regele Ferdinand-ut.) Dr. Cseresznyés (General Foch-ucca.) Dr. Nagy Árpád (Calea Motilor-ut.)

— **Orvosi hír.** Dr. Szilágyi András és dr. Szilágyi Dézsbő gyakorló orvosok délután 3—6-ig rendelnek Str. Paris 38. sz. alatt.

— **PAP VERA MOZGÁSMŰVÉSZETI ISKOLÁJÁBAN** a beiratkozás megkezdődött. Ritmikus torna és táncanfolyamok; felnőttek és gyermekek részére, speciális baby csoportok. Erősítő és fogyaszto torna. — Gyógytorna, külön órák és tanerőképzés, esti órák dolgozó nők részére. **Mérsékelt tandíj.** Értekezni naponta 12—3-ig és délután 6—8-ig az iskolában, Cluj, Cal. Victoriei 27. szám, telefon 4—13.

„Hálátlanság volna, ha elbocsátanánk a kisebbségi tisztviselőket, akik a legnehezebb időkben kitartottak mellettünk” — mondotta dr. Dregan főpolgármester

(KOLOZSVÁR.) A „Jóestét!” elnökének jelentette, hogy a belügyminiszter váratlan rendelkezése alapján románnyelvű vizsgát kell tenniük az összes kisebbségi városi tisztviselőknél és altisztviselőknél.

Hasonló értelmű rendelkezés érkezett a vármegyei prefektushoz is az összes megyei tisztviselőkre és alkalmazottakra vizsgára állításáról.

Amint tegnap is megirtuk, a belügyminiszteri rendelkezés a legrövidebb terminust írta elő az alantas közegeknek a vizsgálatok lefolytatására s így történt meg, hogy már ma reggel az összes kisebbségi városi és megyei tisztviselőket nyelvvizsgára utalták. A rendelkezés értelmében a kora reggeli órákban

men elbocsátanánk, mert nem bírja a román nyelvet. Hálátlanság volna azért, mert önök a legnehezebb időkben segítségünkre voltak. Becsülettel látták el kötelességüket s mi tudjuk, hogy ezzel szemben önök iránt csak elismeréssel viseltethetünk.

Örömeinek adott kifejezést ezután a főpolgármester, hogy a kisebbségi alkalmazottak kivétel nélkül jól bírják a román nyelvet s így nincs semmi akadály a szolgálat rendes menetének.

Végül felszólította a tisztviselőket, hogy végezzék munkájukat azzal a buzgalommal, mint a múltban is tették.

A tisztviselőket és az altisztviselőket ezután két csoportba osztották s Drăgan főpolgármester, aki egyébként egyetemi dékán, kérte a tisztviselőket, hogy a nyelvvizsga írásbeli feladatát írjanak levelet, vagy leírást, ami legjobban megfelel. A vizsgázók egy órai időt kaptak a tétel kidolgozásához, majd beszolgáltatták a „dolgozatokat”.

A polgármester kijelentései alapján a tisztviselők nyugodtan tekintenek a vizsga kimenetelére. A szóbeli vizsgálat délután kezdődött meg.

— **Görlök kerestetnek.** A Kolozsvári Magyar Színház igazgatósága a rövidesen megkezdődő színházi szezonjára új görlöket kíván szerződtetni. Ezért felhívja azokat a csinos, jó megjelenésű és táncolni ügyesen tudó fiatalleányokat, akik a görl-pályára bizonyos elhivatottságot érzének magukban, hogy jelentkezzenek csütörtök délelőtt 11 órakor a Magyar Színház igazgatóságánál, Lukács titkár címén, aki előtt a jelentkezésüket rögtönzötten le is vizsgáztatják.

FIGYELEM!
Tíz finom cigareta elegáns csomagolásban **12 Lei**
A CIGARETTA NEVE? **UNIREA**

12 lejért 10 UNIREA cigarettát kaphat szép dobozba csomagolva. AZ UNIREA CIGARETTÁK nikotinmentesítve vannak, szopkák nélkülek, alakjuk nagy és elegáns. AZ UNIREA CIGARETTÁK megőrzik illatukat és egyediségüket magukban a legfinomabb cigaretták ízét és aromáját, anélkül, hogy NIKOTINMENTESÉK.

SZIVJON UNIREA CIGARETTÁT!

— **Gulyás-nap a turista-sajtó javára.** Vasárnap, szeptember 16-án a KKASE és a Mured turista szakosztályok közös rendezésében nagyszabású „Gulyás-napot” rendeznek a bükkői EKE menedékháznál a „Turista Élet” című turista sajtó javára, amely iránt máris fokozott az érdeklődés. Lesz délelőtt gyaloglóverseny 25 km.-es távon, délben gulyás, melyet Krusinszky Károly, a turisták kedvenc szakácsa fog elkészíteni. — Délután emlékezés-csere a két turista tábor között, ezt követőleg „Miss Bükk” választás és tánc. Vidám ságról és turista humorról Sánta Dezső fog kellőképpen gondoskodni. Egy adag gulyás 10 lej. Nevezési díj a gyalogló versenyre 25 lej és legkésőbb péntek estig kell jelentkezni az Atlantica-cégnél. A turista nap rendezősege tisztelettel hívja meg városunk valamennyi turistáit és természetbarátait erre a kedvesnek ígérkező erdei turista ünnepélyre, mert aki a természet igaz barátja, az eljön a KKASE és Mured turisták napjára.

— **Lezajlott a nagyszebeni cigánykongresszus.** Jelenítettük már, hogy a romániai cigányok nagyszabású kongresszusra készülnek. A kongresszus fényes külsőségek között vasárnap le is zajlott Nagyszebenben. A zászlószentelést Balan nagyszebeni görög keleti és Suciú balászfalvi görög katolikus érsekek végezték nagy segédlettel. A kongresszus vezérszónokai G. Niculescu, a regáti cigányok vezére és Naftanailă Lázár Erdély cigányvajdája voltak. Mellettük még több delegátus beszélt a nagygyűlésen, amelynek legfontosabb programpontja az országban élő és többszáz ezer főt kitevő cigányság egységes szervezetbe való tömörítése volt. Az erre irányuló munkálatoakat most teljes erővel megkezdik s gondoskodni kívánnak a cigánygyermek megfelelő, rendszeres iskoláztatásáról is. Kimondták, hogy a legközelebbi választásokon önálló listával indulnak. A kongresszuson egyébként éles ellentétet merültek fel a jelenlevők között az „országos nagyvajda” megválasztásával kapcsolatban, amelynek két jelöltje van, Niculescu, a jelenlegi „nagyvajda”, míg a másik Naftanailă, a mozgalom szervezője. Erre nézve azonban még nem történt döntés. A kongresszus többszáz tagu cigányzenekar diszhangversenyével ért véget.

Iskola és sportcipők tartós!
Nyitásban legolcsóbb árban a **Cipőklinikában** Reg. Ferdinand 4. (kapu alatt) **szerezhetők be.**

Az aktivum tulszárnyalja a rádiumot

(CLEVELAND.) Egy csikágói egyetemi tanárnak sikerült egy uranium nevű ércből egytized gramm rádióaktív tartalmú aktívumot kiválasztani, amelynek sokkal nagyobb az átütő ereje, mint a rádiumnak. Az új elem 32 ezer év alatt sugározza ki magát, szemben a rádiummal, amelynek kismértékű időtartamát 12 ezer évre becsülik.

— **AZ ÁLLAMI OSZTÁLYSORS JÁTÉK** 5-ik osztályának húzási eredményei 1934 szeptember 11-én, a 8. húzási napon: 100.000 lejt nyert a 53934 számú sorsjegy, 60.000 lejt a 64803, 68160, 40.000 lejt 45062, 62722, 68890, 20.000 lejt a 10125, 21231, 34355, 41813, 51902, 57171, 77141 számú sorsjegyek és még 1687 nyeremény 15 ezer és 5500 lej között. A húzás szeptember 26-ig tart.

— **HADBIRÓSÁGI HIREK.** Badilla Coman, a IV. határezred szakaszvezető ellen őrhely elhagyása a szolgálat idején, törvénytelen letartóztatás és hatósági sértés a vád. A tanúk nem jelentek meg a tárgyaláson, amiért azt elhalasztották. — Constantinescu Demeter, a II. vasutезд közkapitánya szolgálat idején elhagyta posztját. Hat hónapra ítélték. — Lepadatu János, hűtlen kezelés miatt két hónapot kapott. — Mihoc Péter, Mihoc János, Darlea János szatmári lakosok ellen hatóság elleni lázadás a vád. Nem jelentek meg a tanúk s így a tárgyalást elhalasztották. — Gimbe Károly a 86. gyalogezred közkapitánya hamis katonai szabadságlevelek használatáért került a vádlottak helyére. Védelmét dr. Maier Titus képviselte. Felmentették.

— **BETÖRTEK A GÖR. KATH. TEMPLOMBA.** Tegnap éjszaka ismeretlen tettesek betörték a Bisericei-ucai görögkatholikus templom ablakát, amelyen behatoltak és alkulccsal felnyitották a templomban állított perselyeket, amelyeknek tartalmát magukhoz vették és eltávoztak. A rendőrség bevezette a nyomozást az ismeretlen templomfosztogatók kézrekerítésére.

— **A VILLANY- ÉS VIZVEZETÉKSZERELŐK ALSZAKOSZTÁLYA** ma este 8 órakor az Ipartestület helyiségében (Carolina-tér 3.) a heti rendes taggyűlést tartja. Kérjük a pontos megjelenést, lévén nagyon fontos ügyről szó.

— **Bíróválasztás verekedéssel egy szilágymegyei községben.** Kárársztelek községben a napokban bíróválasztás volt és a két jelölt hívei a politikai állásfoglalás hangos vitájában ökölremant és alaposan elpáholták egymást. A vizsgálat megindult. A hadakozó felek is kölcsönösen feljelentették egymást.

— **Eltemették a meghalt CFR számvevősi főnököt.** Tegnap délután hatalmas részvét mellett Brenda Visarion, a kolozsvári kerületi vasutigazgatóság számvevősi főnökét. A tragikus hirtelenséggel elhalt öregúr a kolozsvári CFR-szolgálat legkiválóbb szakemberei közé tartozott, akit rokonszenves egyénisége miatt a legnagyobb szeretet és tisztelet övezett. Temetésén pályatársain és kollégáin kívül a tisztelők hatalmas tábora vett részt, akik mind őszinte részvéttel osztoznak a Brenda-családot ért nagy gyászban.

Mégsem volt kolera Konstancában: husmérgezés áldozataul estek a Mamaia-i tüzérek

(BUKAREST.) Jelentettük, hogy Mamaiaiban a tüzelegénység között nagytömegű megbetegedések fordultak elő, olyan tünetekkel, amelyek azt a gyanút keltették, hogy kolera bacilusokkal mérgezték meg a katonákat olyan formán, hogy kolera bacillusokat becsémpészték a katonaság ivóvizébe. Ujabb konstancai jelentések szerint ott egyáltalában nem volt kolera. A bakteorológiai vizsgálatok megállapították, hogy nincs szó kolera bacillusokról, hanem csak mérgezésről. A mérgezés jellegét most igyekeznek megállapítani, hogy az után megtegyék a kellő intézkedéseket annak megakadályozására, illetve megelőzésére. A laboratóriumok összes vizsgálatai a kolera bacillusok

jelenlétét illetően negatív eredményel végződtek.

Constinescu egészségügyi miniszter kijelentette az újságíróknak, hogy a kolera bacillusai nagyon hasonlítanak más közönséges bacillusokhoz. Mielőtt pedig még az orvosok pontosan megállapíthatták volna, miről is van szó, elterjedt már az a hír, hogy kolera bacillusokat találtak. Ezt a hírt a konstancai lap tudósítók minden komoly ellenőrzés nélkül továbbították. Így keletkezett az indokolatlan pánik. A miniszter véleménye szerint tömeges husmérgezésről lehet szó, vagy legrosszabb esetben valamilyen könnyen megfékezhető járványról.

Capitol-Mozgó

Egy igazi film siker!

ANIAKCHAK

Szenzációs filmalkotás, páratlan érdekességű filmrport a pokol tornácáról! Műsor előtt: **Broadway** és a legújabb **Fox világhírű.**

Agnoszkálták a Morrocastle katasztrófájának 79 áldozatát, 56 utas nyomtalanul eltűnt

(NEWYORK.) Az amerikai közvélemény még mindig a tüzkatasztrófa áldozatát esett Morrocastle utasszállító gőzös pusztulásának az ügye foglalkoztatja. A közvélemény a nagyszabású tüzkatasztrófa ügyében, amely tudvalevően

háromszáznál több ember pusztulását okozta,

a legszigorubb vizsgálat lefolytatását követelte.

Tegnap kihallgatták a Morrocastle élehenmaradt kapitányát, Wallsot, aki elmondta, hogy felfogása szerint a hajó katasztrófáját gyújtogatás okozta. Amikor a matrózok értesítették őt, hogy tüz ütött ki, az egész hajó már lángokban állott. Minden

jel arra vall — mondotta vallomásaiban a kapitány —, hogy a tüzet nem villámcsapás, hanem gyújtogatás okozta.

Ezt a körülményt alátámasztja az is, hogy a hajót eddigi utjai során többször akarták felgyújtani a matrózok.

A parti hatóságok megkezdték a Morrocastle roncsainak kihalászását a tengerből. Valószínűleg a hajóroncsot csak úgy sikerül kiemelni a parti fővényből, hogy szétszedik a hajó vázát. Hivatalos jelentés szerint ma reggelre 79 holttestet sikerült agnoszkálni, 56 ember még hiányzik. A hatóságok azt hiszik, hogy még sok utas holtteste van a szennéegett hajó belsejében.

Szép sikerrel folyt le a kolozsvári „Lyra” dalkör zászlószentelési ünnepsége

(KOLOZSVAR.) A magyar dal demonstrációja volt a kolozsvári „Lyra” Dalkör vasárnapi zászlószentelési ünnepe, amely a római katolikus gimnázium udvarán zajlott le őrési érdeklődés mellett.

Vasárnap a kora reggeli órákban zászlók alatt, zenezóval felvonultak a zászlószentelésre érkezett dalárdák, felsorakoztak a sok diadalt látott dalos zászlók, amelyek festői képet nyújtottak. Program szerint a ref. és római katolikus egyház szertartása szerint felszentelték a Lyra Dalkör új zászlóját, amelyet Szalarits Béláné, szül.: Gebe Julianna ajándékozott a dalkörnek.

Ezután a kolozsvári társaságokból jólismert hölgyek megkoszorúzták az ünnepségen megjelent dalárdák zászlóit, mialatt a megjelent dalárdák énekszámokat adtak elő, majd Hatházi Béla, a dalosegylet fáradhatatlan elnöke mondotta el a zászló történetét, ezt követte dr. János Gáspár ügyvédnek magasszárnyalású ünnepi beszéde. Az egyes dalárdák küldöttei üdvözölték ezután az ünneplő dalárdát, végül Hatházi Béla elnök olvasta fel a dalosok eskütelénél az eskümintát.

Délben az agmienházban több száz terítékes diszbankett volt, amelyen Hatházi Béla, id. Lenkei Lajos, Tárca Bertalan, a Dalosszövetség főtitkára, Török Árpád, Lenkei Imre, Hegedüs Gyula, Vigh Péter és Gokler Antal mondtak pohárköszöntőt. Délután ugyancsak a római kath. gimnázium udvarán hangver-

seny volt a kolozsvári Bethlen Gábor, a Bocskai, a Hidelvei Ref. Főiskola, a kolozsvári Építőmunkások, kolozsvári Török, temesvári „Lyra”, kolozsvári Iparos Egylet, a torontói Szentlászlói Ifjúsági Egyesület dalárdáinak, valamint a kolozsvári Cséfalvay zenekarának közreműködésével. A diszhangverseny után táncmulatság következett a román katolikus gimnázium tornatermében, ahol a dalárdák hangulatban a kora reggeli órákig folyt a mulatság.

A nagyszerű ünnepség megrendezésében nagy érdemei vannak

Hadházi Béla elnöknek, Lenkei Imrénének és Vigh Péternek, akik fáradhatatlan munkát végeztek.

Még megemlítjük a koszorúszónokok neveit is, akik szépek és kedvesek voltak: Agner Ilonka, Amann Gizi, Arányi Gizi, Bányai Ica, Fegyveres Margitka, Gremper Margitka, Györy Annuska, Juhász Emmeka, Ketesdy Beatrix, Negrea Ilona, Paizs Margitka, Pauer Mária, Práthy Mária, Szócs Bözsike, Tavasz Gizike, Tóth Vilma, Vigh Mária, Weidner Babuci és Zegrean Ilonka.

Iszaplavina pusztít a svájci Alpokban

(BERN.) A svájci Alpokból óriási iszap-lavina zudult a völgybe, amely nagy károkat okozott. A lavina elzárta a Szent Gothárd felé vezető vasutvonalat s így az utasforgalmat Luzern és Brunner között hajóközlekedéssel bonyolítják le.

Tíz halottja és száz sebesültje van az Zsombolyai borzalmas vasuti katasztrófájának

(BUDAPEST.) A magyar fővárosból érkezett rövid híradás azt közli, hogy Zsombolya közelében az elmúlt éjszaka megdöbbentő nagy vasuti szerencsétlenség játszódott le. A jelentés szerint egy személy és egy gyorsvonat egymásba futottak és a karambol folytán egész kocsisorok pusztultak el. Az első jelentések azt közölték, hogy a borzalmas vasuti szerencsétlenségnek tíz halottja és száz sebesültje van. Közlebbi részletek még hiányoznak. A mentőakció teljes erővel megindult, hasonlóképpen a hatóságok vizsgálata is megindult a katasztrófa pontos okának és körülményeinek tisztázására.

— **Arany helyett rezet.** Marosvásárhelyen vannak egynémely vicces kísérletezők. Roosevelt aranytrösztje próbálják megkontrázni egyes egyesületen kívüli — fenomének, amikor arany helyett már nem is ezüstöt, hanem egycenesen rezet szolgáltatnak fel a publikumnak. Persze, most teljes a pánik az „arany” gyűrűk piacán, mert sorra feketednek meg a jegy-gyűrűk és egyéb 14 karátos rezalkotások. A racionalizálás korszakában szinte jólesik hallani, hogy kis városokban is akadnak leleményes kísérletezők. Persze, tudni kellene még, hogy vajjon mit szólnak ehhez a rez-rendszerhez az érdekeltek? ...

CENZURA